Bijlage 1

Doelen, Functionele Eisen, Maatstaven, Meetmethoden

	Functionele eisen	Maatstaven	Meetmethoden	Parameter
Doel 1: De voorzieningen voor stedelijk waterbeheer zijn in goede staat en functioneren goed				
1a	Er dient actueel inzicht te zijn in de kenmerken, de toestand en het functioneren van de riolering en het oppervlaktewatersysteem	Verwerking revisie gegevens binnen 3 maanden na oplevering. Eisen m.b.t. aanleveren van revisiegegevens worden opgenomen in projectbestekken. We houden toezicht op het tijdig en compleet aanleveren van deze gegevens. Vanaf 1-1-2028 is het ook verplicht om kolk- en huisaansluitingen te registreren. Frequenties inspecties: - Camera-inspectie vuilwater-, gemengd en regenwaterriool: risicogestuurd o.b.v. eerder aangetroffen schades (Rasmariant) met gemiddelde frequentie van 1x per 15 jaar - Drukriolering: inspectie leidingen technisch nog niet mogelijk - Grondwater objecten: aanvullend onderzoeken van blijvend functionerende leidingen (zoals bij wadi's en DT-riolen) bij signalering problemen/schade tijdens onderhoud en/of klachten - Watergangen: visuele schouw en aanvullend onderzoek bij signalering en/of klachten Jaarlijkse beoordeling inspectieresultaten en koppeling van inspectieresultaten aan beheer.	Monitoring en registratie	Verwerkte revisies Uitgevoerde inspecties t.o.v. resultaatsverplichting.
1b	De objecten zijn in goede constructieve staat	Het risicoprofiel van de vrijvervalriolering inclusief objecten voor grondwater is bepaald. Hierbij wordt op overschreden ingrijpmaatstaven voor maatgevende schadebeelden gefilterd. Op basis van een maatregeltoets bepalen we of daadwerkelijk ingrijpen noodzakelijk is. Ingrijpen gebeurt risicogestuurd en doelmatig (koppeling met overige ontwikkelingen op een locatie)	Inspectie NEN-EN13508-2+A1:2011+CNL:2021 en risicoprofiel in Rasmariant (gespecificeerd naar locatie en functie)	Aantal maatgevende schadebeelden die ingrijpmaatstaf hebben. Uitgevoerde inspecties t.o.v. geplande inspecties.
1c	De afstroming in riolering dient gewaarborgd te zijn	Voor afstroming zijn met name wortelingroei, vetafzetting en bezonken afzetting van belang. Bekende probleemlocaties worden vaker geinspecteerd en indien nodig gefreesd. Frequenties reiniging (risicogestuurd): - Reiniging vrijvervalriolering: in combinatie met inspectie en aanvullend op bekende probleemlocaties - Reiniging vuilwaterriolering (kleine diameters): tussen inspectiecyclus - Reiniging persleidingen: na aanleg en bij problemen - Reiniging drukriolering: alleen storingen - Schoonhouden straten incl. goten : 4 maal per jaar - Kolkenreiniging: 2 maal per jaar	Inspectie NEN-EN13508-2+A1:2011+CNL:2021 schadebeelden gericht op afstroming. Monitoring d.m.v. meten en inspectie	Uitgevoerde reining t.o.v. geplande gemiddelde frequentie
1d	Riolen en andere objecten dienen in hoge mate waterdicht te zijn, zodanig dat de hoeveelheid intredend grondwater beperkt blijft	De hoeveelheid intredend grond(lek)water wordt gerelateerd aan het schadebeeld infiltratie. Op basis van het risicoprofiel wordt bepaald of ingrijpmaatstaven voor maatgevende schadebeelden zijn overschreden. Daarna volgt een maatregeltoets om te bepalen of daadwerkelijk ingrijpen noodzakelijk is. Globaal geldt: - Bij GMD en DWA-riool: ingrijpen als sprake is van uitstroom van vuilwater of instroom van grote hoeveelheden grondwater - Bij HWA-riool: ingrijpen als ook sprake is van zandinspoeling	Inspectie NEN-EN13508-2+A1:2011+CNL:2021	Aantal schadebeelden die ingrijpmaatstaf hebben. Uitgevoerde inspecties t.o.v. geplande inspecties.
Doel 2: doelmatige inzameling van het huishoudelijk en bedrijfsafvalwater				
2a	De gemeente draagt zorg voor de doelmatige inzameling en transport van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater dat vrijkomt bij de binnen haar grondgebied liggende percelen.	Alle percelen zijn voorzien van een aansluiting op de vuilwaterriolering, tenzij een lokale behandeling doelmatiger is met het oog op maatschappelijke kosten en milieurendement/effecten.	Registratie	Aantal aangesloten percelen bekend bij gemeente, vanwege AVG niet opgenomen in PWR
2b	De gebruikers van de riolering dienen bekend te zijn	Meldingen en vergunningen moeten, afhankelijk van de aard van de bedrijven, eenmaal per 1, 2, 5 of 10 jaar worden gecontroleerd	Controle / handhaving / registratie verleende vergunningen door ODD	Aantal geregistreerde aansluitvergunningen.

	Functionele eisen	Maatstaven	Meetmethoden	Parameter
		Geen illegale aansluitingen. Actieve controle tijdens bouw- en verbouwwerkzaamheden incl. aanpassing van terreininrichting. Controle naar aanleiding van inspectieresultaten.	Registratie en Controle rioolaansluitingen (aanleg en beheer).	Bouwvergunningen en inspectieresultaten
2c	Ongewenste lozingen dienen te worden voorkomen	Het aantal foutieve aansluitingen moet worden geminimaliseerd Actieve controle op aansluiting riolering bij nieuw aanleg (afval- en regenwater). Aanvullend onderzoek bij signalering problemen tijdens inspectie en onderhoud en/of klachten. 1 maal per 15 jaar camera-inspectie rioolstelsel incl, beoordeling rioolinspectie op foutieve aansluitingen Structurele communicatie met gebruikers gericht op voorkomen van ongewenste lozingen Handhaving op meldingen en vergunningen van bedrijven	Controle en registratie Beoordeling inspectieresultaten. NEN-EN13508-2+A1:2011+CNL:2021	Aantal geregistreerde aansluitvergunningen.
Doel 3: Doelmatige inzameling en verwerking van (overtollig) hemelwater				
3a	De gemeente draagt zorg voor de doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater.	1. Regenwater wordt zoveel mogelijk geborgen en lokaal gebruikt 2. We zorgen voor inzameling van hemelwater van openbaar terrein. Afvoer naar oppervlaktewater. 3. We zorgen, mits doelmatig, voor inzameling van hemelwater van particulieren wanneer zij het hemelwater niet op eigen terrein kunnen verwerken (bergen) of kunnen afvoeren naar oppervlaktewater.	Registratie hemelwateraansluitingen Registratie afgekoppelde oppervlaken op aankoppelkaart (GIS-server)	Areaal afgekoppelde oppervlakken
Doel 4: Doelmatig transport van het ingezamelde stedelijk afvalwater naar een geschikt lozingspunt				
4a	De afvoercapaciteit moet op alle plaatsen voldoende zijn om het aanbod van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater te verwerken	Uitgaande van 12 l/inw/h en alle afvalwaterhoeveelheden van grootverbruikers mag de vullingsgraad in een gemengd stelsel maximaal 50% bedragen.	Hydraulische ontwerpberekening en monitoring	Locaties waar modelmatig water grotere vulling optreedt dan 30%
4b	De bedrijfszekerheid van de gemalen en andere objecten dient in voldoende mate gewaarborgd te zijn	Het aantal storingen dient gemiddeld minder te zijn dan 2 maal/jaar Storingen dienen binnen 24 uur te zijn verholpen Gemalen dienen voorzien te zijn van twee pompen en gekoppeld te zijn met de hoofpost. Reiniging (frequentie risicogestuurd met onderstaande frequenties als gemiddelde): - Hoofdgemalen dwa/ gemengd riool: 4x per jaar - Hoofdgemalen rwa: 1 tot 2 x jaar - Drukunits: 1 x per jaar Toestandskeuring (conform BRL) - hoofdgemalen: 1x per jaar - drukunits: 1x per 2 jaar Veiligheidskeuring elektrisch gedeelte - hoofdgemalen: 1 x per jaar - drukunits: 1 x per 5 jaar	Monitoring Registratie van opgetreden storingen Controle/ inspectie (vervuilingsgevoelige gemalen zonodig vaker reinigen) Inspectie/ registratie Inspectie volgens NEN 3140	Frequentie storingen t.o.v. resultaatsverplichting. Duur storingsafhandeling. Uitgevoerde reining t.o.v. geplande gemiddelde frequentie Uitgevoerde keuring t.o.v. geplande frequentie Uitgevoerde keuring t.o.v. geplande frequentie
4c	Lozingen op de riolering hebben geen nadelig effect op de riolering en de zuiveringstechnische werken	Handhaving op meldingen en vergunningen van bedrijven. Aanvullend onderzoek bij signalering problemen tijdens inspectie en onderhoud en/of klachten (indien nodig samen met waterschap en/of Omgevingsdienst)	Controle / handhaving Registratie	

	Functionele eisen	Maatstaven	Meetmethoden	Parameter
Doel 5: Voorkomen van ongewenste emissies (vuiluitworp) naar oppervlaktewater, bodem en grondwater				
5a	De vuiluitworp vsnuit het rioolstelsel via overstorten naar oppervlaktewater in het geval van (hoos)buien is beperkt	De vuiluitworp uit gemengde rioolstelsels moet kleiner of gelijk zijn aan de doelstellingen voor oppervlakwtewater zoals bepaald in overleg met de waterkwaliteitsbeheerder. We hebben oog voor gezondheidsrisico's bij water op straat door hoosbuien	Hydraulische (vuiluitworp) berekeningen	Zie BRP2018
5b	De vuiluitworp door regenwaterlozingen en regenwater dat lokaal gebruikt wordt heeft geen negatief effect op het oppervlaktewater en/of de bodem	Risico's op vervuiling van afgekoppelde oppervlakken beperken we door gebruik te maken van duurzame, milieuvriendelijke en niet uitlogende materialen. Voor (bedrijfs)percelen bepalen we op basis van een risico-inventarisatie of het verhard oppervlak direct afgekoppeld mag worden of dat een voorzuivering (zoals bodempassage) noodzakelijk is.	Bij signalering en/of klachten Eisen bij aanvraag bouwvergunning	
5c	Minimaliseren uittreding van afvalwater naar grondwater	Actieve controle op aansluiting riolering bij nieuw aanleg (afval- en regenwater). Aanvullend onderzoek bij signalering problemen tijdens inspectie en onderhoud en/of klachten. Indicator is infiltratie in riolering vanuit grondwater op locaties waar waar de grondwaterstand periodiek ook lager is dan riolering.	Inspectie NEN-EN13508-2+A1:2011+CNL:2021	Aantal schadebeelden die ingrijpmaatstaf hebben.
Doel 6: Voorkomen van overlast voor de omgeving				
6a	Onveiligheid als gevolg van water op straat mag niet voorkomen	We hanteren de volgende definities bij beoordeling van water op straat: - Ongemak: Water blijft tussen stoepranden of binnen openbare ruimte als er geen stoepranden zijn. Dit mag tijdelijk voorkomen - Overlast: Water stroomt vanuit openbaar gebied tot in de tuinen , maar niet in de panden. Die mag tijdelijk voorkomen in extreme situaties - Onveiligheid: Water stroomt in de panden en/of locaties zijn niet bereikbaar voor huldiensten. Die mag niet voorkomen, tenzij sprake is van overnacht. Onder overmacht verstaan we bijvoorbeeld: een zwaardere bui dan T=100, werkzaamheden in het stelsel, stroomuitval of beverdam in afvoerende watergang Water op straat vanuit een hemelwaterstelsel is geen probleem, maar water op straat vanuit een gemengd stelsel moet geminimaliseerd worden omdat daarbij altijd een risico voor de volksgezondheid optreedt.	Bij signalering en/of klachten Schade registratie via meldpunt (KCC)	Frequentie klacht m.b.t. schade
6b	De afvoercapaciteit en berging moet voldoende zijn om ook wateroverlast bovenstrooms en benedenstrooms te voorkomen, uitgezonderd in bepaalde buitengewone omstandigheden	Bij het dimensioneren van ons riool- en watersysteem gaan we uit van de volgende richtlijnen: - Gemengd stelsel: bij een bui T=2 mag geen water op straat worden berekend. - Hemelwater stelsel: bij een bui T=2 mag incidenteel 10 cm water op straat worden berekend gedurende maximaal 40 minuten - Openbare ruimte binnen bebouwde kom: onveiligheid mag niet voorkomen bij een bui T=100 (70 mm per uur) - Watersysteem: er mag niet meer water afgevoerd worden naar benedenstrooms landelijk gebied (blauwe knopen) - Waterberging: voorziening voor het bergen van water moet na 24 uur weer beschikbaar zijn zodat het een volgende bui kan opvangen Door klimaatverandering worden buien heviger (meer mm’s neerslag). Het kan voorkomen dat stelsels die 20 jaar geleden zijn ontwerpen op bui T=2 niet meer voldoen aan de T=2 van nu. We optimaliseren bestaande gemengde stelsels om te voldoen aan de nieuwe buien, maar gaan geen vroegtijdige vervangingen uitvoeren De afvoer- en bergingscapaciteit van het hemelwatersysteem moet voldoen aan de werknorm van WB21e eeuw. De afvoercapaciteit naar landelijk gebied van 2006 wordt voor het hemelwatersysteem als uitgangspunt gehanteerd.	Metingen en afvoerberekening van ontwerpbelasting met dynamisch stromings-model. Model berekening op basis van bui T=2 conform RIONED Klachten en schade registratie via meldpunt/waterloket	Frequentie en waterhoogte op straat vastgesteld met metingen en waarnemingen ten opzichte van berekende waterstanden. Frequentie klachten met betrekking tot schade.

	Functionele eisen	Maatstaven	Meetmethoden	Parameter
6c	Instroming via kolken, goten en watergangen dient ongehinderd plaats te vinden	Er mag geen langdurige plasvorming optreden na afloop van een bui. Hierbij houden we de volgende tijdsperiodes aan waarin het water weer weg moet zijn: - Op openbare verharding: binnen 24 uur na afloop van de bui - Groen: binnen 48 uur na afloop van de bui	Registratie: Klachten, maatregel	Termijn afhandeling klacht met betrekking tot plasvorming.
		In ontwerp worden voldoende kolken opgenomen om instroom ongehinderd plaats te laten vinden.	Ontwerprichtlijnen in HORA	Aantal kolken conform richtlijn gemeente
		Instroom in kolken is afhankelijk van schoonhouden goot en roosters. Onkruid, bladval en straatvuil hebben grote invloed op instroom. Frequentie straatvegen (incl. goten) op risicolocaties verhogen in periode: - zomer vanwege stortbuien die straatvuil naar putten spoelen - herfst vanwege bladval	Bij signalering en/of klachten	Uitgevoerde veegwerkzaamheden t.o.v. gepland
		Bermen zijn zodanig ingericht dat water kan afstromen naar goot of oppervlaktewater Periodiek bermen 'afnemen' (op aanleg houden) om afstroming te garanderen.	Bij signalering en/of klachten	
6d	De riolering dient zodanig te worden ont- en belucht dat overlast door stank wordt voorkomen	Geen constatering van overlast door stank	Registratie van klachten over stank	Aantal klachten met betrekking tot stankoverlast vanuit openbare riolering.
6e	Overlast tijdens werkzaamheden aan de riolering dient beperkt te zijn	We beperken overlast door: - overleg te hebben met betrokkenen (burgers/bedrijven) - uitvoeringsduur kort te houden - rioolwater om te leiden door omliggende stelsels - (afval)water af te voeren vanaf percelen die tijdelijk geen rioolaansluiting hebben - verkeer buiten woongebieden om te leiden - onbereikbaarheid kortdurend te houden - werkzaamheden af te stemmen met overige gemeentelijke diensten en afdelingen en nutsbedrijven - overleg te hebben met hulpdiensten, brandweer, politie, ambulance et cetera	Registratie van klachten over overlast	Aantal klachten met betrekking tot uitvoering
6f	De rioolvervangingen dienen zo goed mogelijk te worden afgestemd met andere gemeentelijke werkgebieden	Aanwezigheid en actualiteit integrale meerjarenplanning We stemmen minimaal 4 keer per jaar af over deze planning via de Tafel Openbare Ruimte (TOR)	Opstellen meerjarenplanning.	Actualiteit/ integraliteit meerjarenplanning
Doel 7: Gegarandeerd transport en berging van water door oppervlaktewatersysteem *NB: Dit geldt alleen voor watergangen die wij in eigendom en beheer hebben*				
7a	Transport van oppervlaktewater (aan- en afvoer) moet gegarandeerd zijn	- Duikers mogen waterhuishouding (aan- en afvoer) niet belemmeren Bij aanleg leggen we bob van duiker op 10 cm boven waterbodem en 10 cm lucht (bij normaal waterpeil). Schoonmaken duikers in geval dat: * Kleine duikers (tot 315 mm): meer dan 10 cm slib aanwezig * Grote duikers: meer dan 30% slib aanwezig (hoogte van duiker)	Bij signalering en/of klachten	

	Functionele eisen	Maatstaven	Meetmethoden	Parameter
		In het ontwerpdoorstroomprofiel van watergangen en vijvers mogen zich geen obstakels bevinden. Frequenties (risicogestuurd met onderstaande frequenties als gemiddelde): Inspectie en reiniging van watergangen en vijvers (die onder verantwoordelijkheid van gemeente vallen) met frequenties (risicogestuurd met onderstaande frequenties als gemiddelde): - Hoofdwatergangen 2x per jaar schouw - Schouwsloten 1x per jaar schouw - Overige watergangen 1x per jaar. (interne inspectie bij onderhoud) - Duikers: naar vervuiling. Gemiddeld 1x per 15 jaar i.c.m. inspectie.	Visuele inspectie Schouw waterschap.	Toetsing op aanwezigheid obstakels, profielvernauwingen, begroeiing, slibdikte en duikers die niet schoon zijn.
7b	Begroeiing vormt geen belemmering voor waterafvoer	- Begroeiing in watergang moet minimaal voldoen aan kwaliteitsniveau B volgens beeldmeetlatten 'Water-vegetatie in nat profiel' - Oeverbegroeiing mag waterhuishouding en onderhoudswerkzaamheden niet belemmeren - In de zomer mag het natte profiel tot maximaal 90% dichtgegroeid zijn met ondergedoken waterbeplanting. Watertransport wordt hierdoor nergens over volle breedte belemmerd. - Opstuwing door vegetatie maximaal 15 cm/km1 i.r.t. aan- en afvoer van water Uitvoer maaiwerkzaamheden 1e ronde (mei-juni): algen en wieren verwijderen en als extreme situaties optreden (b.v. maaipaden, exoten e.d.) 2e ronde (juli-aug.): niets, tenzij extreme situaties optreden (b.v. maaipaden, houtopslag, exoten e.d.) 3e ronde (sep.-nov.): maaien max. 50% droge oever en sparen min. 50% van de begroeiing (alternerend) NB: bij alternerend maairegime aandacht voor verwijderen houtopslag langs gehele oever - Drijflagen van flab (draadalgen) mogen de waterhuishoudkundige functie niet belemmeren Verwijderen (flab) tijdens: 1e ronde (mei-juni): niets, tenzij extreme situaties optreden (b.v. maaipaden, exoten e.d.) 2e ronde (juli-aug.): niets, tenzij extreme situaties optreden (b.v. maaipaden, houtopslag, exoten e.d.)	Bij signalering en/of klachten Bij signalering en/of klachten	Beeldmeetlatten opgenomen in agenda BOR
7c	Waterbodem belemmert waterhuishouding niet	- Opstuwing door bagger maximaal 15 cm/km1 i.r.t. aan- en afvoer van water We baggeren risicogesturud waarbij we ingrijpen bij een gemiddelde slibdikte van circa 20 cm.	Technische inspectie risicogestuurd, minimaal 1 x per 9 jaar.	Slibdikte

	Functionele eisen	Maatstaven	Meetmethoden	Parameter
7d	Bergingscapaciteit moet gegarandeerd zijn	- Om te voldoen aan de doelen voor waterberging en beleving dient verlanding te worden voorkomen voor jaarrond watervoerende watergangen en vijvers. Minimaal 1x per jaar wordt 1/3-deel van riet of rietachtige begroeiing verwijderd Alternerend om de beschermde planten- en diersoorten in stand te houden in hun leefomgeving. - Om te voldoen aan de doelen voor waterberging en beleving dient verlanding te worden voorkomen voor droogvallende watergangen en greppels. * greppels met ontwerpdiepte tot 50 cm: uitplaggen bij afname van ontwerpdiepte met 30% * greppels en droogvallende watergangen met ontwerpdiepte > 50 cm: uitplaggen bij afname van ontwerpdiepte met 20 cm * in bosrijke gebieden bladeren uit greppels en droogvallende watergangen verwijderen in droge periode in zomer (voorkeur: augustus)	Bij signalering en/of klachten Bij signalering en/of melding/klachten	
7e	Milieucondities in gemeentelijke watergangen op orde brengen (licht, bodem en waterkwaliteit)	- We streven naar een watergang met zelfreinigend vermogen, zodat het bij een tijdelijke verstoring zelf weer een stabiel evenwicht kan bereiken Onderzoeken en maatregelen in samenwerking met waterschap - geen flauwe vis (normaal treedt dit op bij < 4 mg/l) Zuurstofpomp aanbrengen t.b.v. beluchting om vissterfte te voorkomen en evt. water inlaten van NW-kanaal en doorspoelen/verdunnen wanneer dit o.b.v. waterkwaliteit een positieve bijdrage kan leveren - waterbodemkwaliteit mag bij overschrijding van de interventiewaarden geen gevaar opleveren voor volksgezondheid. Saneren waterbodem bij kwaliteit boven interventiewaarde én mogelijk gevaar voor volksgezondheid.	obv ECOscan Zuurstof meten in twijfelachtige gevallen of bij constaterting flauwe vis Risicogestuurd inventariseren kwaliteit waterbodem	Zuurstofgehalte Waterbodemkwaliteit
7f	Stabliliteit van oever blijft behouden	- Oevers (zonder beschoeiing) moeten minimaal voldoen aan kwaliteitsniveau conform agenda BOR volgens beeldmeetlat 'Water-oever-afkalving'. Bij beoordeling van de oever nemen we ook graafschade door dieren mee. Risicogestuurd uitvoeren van onderhoud op basis van kwaliteitsniveau beeldmeetlatten. - Conditiescore conform NEN 2767-4 van oeverconstructie (object) is niet zoals opgenomen in agenda BOR Repareren, vervangen of verwijderen onderdeel doorgroeiconstructie: risicogestuurd Aan einde levensduur of bij functieverandering beoordelen of "harde" oeverconstructie vervangen kan worden door natuurvriendelijke inrichting	Visuele inspecties (op basis van beeldmeetlatten) tijdens schouw Technische inspectie (conform NEN 2767-4) min. 1x 7 jaar	Beeldmeetlatten opgenomen in agenda BOR
7g	Oppervlaktewater (incl. oevers) is op de aangewezen plaatsen geschikt voor extensieve recreatie (bijvoorbeeld vissteigers)	Daar waar het mogelijk is wordt er binnen het normale onderhoudsregime tegemoet gekomen aan de benoemde recreatieve functies. Nabij steigers onderhoud verantwoordelijkheid eigenaar/vergunninghouder.	Bij signalering en/of melding/klachten	

	Functionele eisen	Maatstaven	Meetmethoden	Parameter
7h	Watergangen bieden ruimte aan ontwikkeling van inheemse flora en fauna	De beschermde planten- en diersoorten worden zo in stand gehouden in hun leefomgeving, waar mogelijk wordt zoveel mogelijk leefomgeving gespaard bij onderhoudsrondes (in de zomer i.v.m. vermeerdering of zaadvorming en in de winter i.v.m. overwinteringsplaats voor fauna). Zo weinig mogelijk onderhoudsmaatregelen (i.v.m. verstoring) door handhaven > 50% begroeiing. De gedragscode voor waterschappen vanuit de Wet Natuurbescherming gaat uit van: * bij vóórkomen van krabbescheer mag alleen het deel boven de 50% van het wateroppervlak verwijderd worden (bij exoten en lijnvormige watergangen is dit maatwerk). * bij vóórkomen van de groene glazenmaker, waterspitsmuis en/of noordse woelmuis dient 50% gespaard te worden. - Exoten (zoals grote waternavel, parelvederkruid en watercrassula) worden 1 keer per 3 weken verwijderd	- Jaarlijkse eco-schouw - Eco-scan 1x 5 jaar Bij signalering en/of klachten	
Doel 8: Zorgen dat (voor zover doelmatig) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert				
8a	De aanwezige structurele grondwateroverlast of grondwateronderlast (droogte) beperken we, voor zover dit redelijkerwijs kan én valt binnen de verantwoordelijkheid van de gemeente	De gemeente Assen draagt zorg voor de doelmatige inzameling en transport van overtollig grondwater in stedelijk gebied waarvan de particulier zich redelijkerwijs niet van kan ontdoen bij de binnen haar grondgebied liggende percelen. Nieuwe knelpunten worden blijvend op ad hoc basis aangepakt. In elk individueel geval ernaar streven om doelmatig maatwerk te leveren. De particulier is en blijft verantwoordelijk voor de waterhuishouding op eigen terrein. De gemeente is wel aanspreekbaar maar niet aansprakelijk.	Bij signalering en/of klachten	
8b	De gemeente heeft inzicht in de grondwatersituatie in het stedelijk gebied	De gemeente monitort het grondwater in haar gebied middels peilbuizen: grofmazig meetnet, projectmatig en in parken	Peilbuizen met continue meting	Grondwaterstanden
8c	Grondwater (overtollig) wordt niet via het afvalwaterstelsel afgevoerd	De gemeente realiseert voorzieningen voor overtollig grondwater als dat kosteneffectief kan Afvoer van grondwater via afvalwaterstelsel is alleen toegestaan bij hoge uitzondering als er echt geen andere mogelijkheid is		
8d	De gemeente verleent goede service aan burgers en belanghebbende partijen in Assen als zij klachten over het grondwater hebben	Ten aanzien van grondwater hebben we een regiefunctie. Voor vragen over grondwater en grondwaterproblematiek zijn wij aanpsreekpunt (loketfunctie) voor inwoners en bedrijven.		
Doel 9: Inwoners blijvend informeren en voorlichten				
9a	Inwoners moeten voorgelicht worden	Voorlichting op specifieke thema's via waterkalender. Voorlichting inwoners tijdens voorbereiding van projecten met extra aandacht voor duurzaamheid, Steenbreek, juist gebruik riolering, afkoppelen en klimaatadaptatie. Informeren over mogelijke maatregelen op eigen terrein en beschikbare subsidies.	Jaarverslag communicatie en DCA Participatieverslag projecten	
9b	Er dient een klantvriendelijke benadering te worden nagestreefd	Maximaal 50 klachten/jaar betreffende de riolering Klachten moeten binnen 3 dagen in behandeling zijn genomen	Klachtenregistratie	Doorlooptijd klachten met betrekking waterhuishouding